

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de heer Etienne Van Vaerenbergh
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luk Van Nieuwenhuysen.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Walter Vandenbossche, Eric Van Rompuy ;

mevrouw Dominique Guns, de heren André Moreau, Stefaan Platteau, Francis Vermeiren ;

de heren Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Rufin Grijp, Leo Peeters ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, John Taylor, Luc Van den Brande ;

de heer André Denys, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Freddy Feytons, Marino Keulen ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Roland Van Goethem, Karim Van Overmeire ;

de heren Marcel Logist, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Sven Gatz.

Zie :

19-A (1999-2000)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3-A: Verslag namens de Commissie voor
 Binnenlandse Aangelegenheden, Huis-
 vesting en Stedelijk Beleid

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	4
I.1.	Brusselse aangelegenheden	4
A.	Basisallocatie 12.01 : allerhande uitgaven ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel, de versterking van de band tussen Vlaanderen en Brussel en van de band tussen Vlaanderen en Brussel en van de internationale uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen	4
B.	Basisallocatie 45.01 : dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Brussel	4
I.2.	De Vlaamse Rand (programma 11.2 : Kanselarij en voorlichting)	5
II.	Bespreking	6
II.1	Tussenkomst van de heer Ludwig Caluwé	6
II.2	Tussenkomst van de heer André Moreau	7
II.3	Tussenkomst van de heer Dominiek Lootens-Stael	7
II.4	Tussenkomst van de heer Eloi Glorieux	7
II.5	Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	8
III.	Replieken van de minister	8
IV.	Indicatieve stemmingen	11
A.	Programma 11.1 : Brussel	11
B.	Programma 11.2 : de Vlaamse Rand	12

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand behandelde op haar bijeenkomst van woensdag 17 mei 2000 de aan haar toegewezen gedeelten van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000. Toelichting bij deze bepalingen werd verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, die binnen de Vlaamse regering eveneens bevoegd is voor de coördinatie van het Vlaamse optreden in de Rand.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER BERT ANCIAUX, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, JEUGD, BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De minister wenst aan het begin van zijn uiteenzetting meteen duidelijk te maken dat een begrotingscontrole voor hem niet betekent dat men een totaal nieuwe begroting moet opstellen. Een begrotingscontrole is daarentegen veeleer een moment waarop moet worden nagegaan of men zich niet ergens vergist heeft, en ook een moment waarop men de gelegenheid krijgt om alsnog problemen aan te pakken die zich nog niet stelden, of waaromtrent nog geen eensgezindheid bestond, op het moment van het opmaken van de initiële begroting. Er moeten derhalve geen fundamentele beleidswijzigingen verwacht worden naar aanleiding van de nu voorliggende begrotingsaanpassing.

De minister preciseert daarop even kort de elementen waarop de begrotingscontrole precies slaat. Voor wat het aspect “Brusselse Aangelegenheden” [programma 11.1] betreft zijn er slechts twee aanpassingen: een met betrekking tot basisallocatie 12.01 (bevorderen van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel) en een met betrekking tot basisallocatie 45.01 (de dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie). Voor wat het aspect “Vlaamse Rand” [programma 11.2] betreft is er sprake van slechts één enkele aanpassing, met name basisallocatie 12.19 (voorlichting Vlaamse Rand). Hij licht daarop elk van deze elementen kort toe.

I.1. Brusselse aangelegenheden (programma 11.1)

A. Basisallocatie 12.01 : Allerhande uitgaven ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel, de versterking van de band tussen Vlaanderen en Brussel en van de internationale uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen

De minister laat opmerken dat in het kader van de afsprakennota van de Vlaamse regering van 22 december 1999 reeds werd overeengekomen dat bij de budgetcontrole van 2000 een bedrag ten belope van 24,5 miljoen frank – bedrag dat oorspronkelijk was opgenomen in de begroting van 1999 – zou worden toegevoegd aan het activiteitenprogramma om de Vlaamse communicatie te verbeteren, en dan inzonderheid om de mogelijkheid te bieden dit via een lokale radio te doen. De minister heeft dienovereenkomstig dan ook een voorstel gedaan aan de Vlaamse regering over de oprichting en de subsidiëring van een Vlaamse lokale radio in Brussel. Over dat voorstel kon in eerste instantie echter geen eensgezindheid bereikt worden binnen de regering. Deze was het er echter wel over eens dat het geld niet verloren mocht gaan, en dat het bedrag in kwestie dus moest worden overgeheveld naar het jaar 2000. Initieel was daar in 22 miljoen frank voorzien. Dat bedrag wordt nu dus met 24,5 miljoen frank verhoogd tot 46,5 miljoen. Dit bedrag zou moeten volstaan om, onder meer, een groots opgezette Vlaamse communicatiecampagne te stutten.

B. Basisallocatie 45.01 : Dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel

De tweede belangrijke wijziging wordt door de minister gesitueerd bij de dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Hij brengt daarbij in herinnering dat in het regeerakkoord is voorzien dat de Vlaamse regering haar politiek en financieel engagement ten aanzien van de Vlaamse gemeenschapsinstellingen in Brussel wil concretiseren door een verhoging van de algemene dotatie aan de VGC. Deze dotatieverhoging moet meer in het bijzonder verhinderen dat de VGC met een structureel tekort zou worden opgezaald.

Op basis van een vergelijkende analyse over de begrotingsjaren 1996-1999 inzake de herkomst en de besteding van de middelen van de VGC, heeft de Inspectie van Financiën vastgesteld dat er – bij constant beleid – een structureel tekort ten belope

van 200 miljoen frank bestaat. Bij een constant beleid moet de dotatie dan ook worden verhoogd met dat bedrag.

Naast die specifieke dotatieverhoging, wordt in het kader van nieuw beleid ook nog een bijkomend bedrag van 94,7 miljoen frank toegekend voor de financiering van bijkomende nieuwe initiatieven.

Het definitieve bedrag van de algemene dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie komt zo op een totaal van 817 miljoen frank, hetgeen een verhoging betekent met 294,7 miljoen frank. Om dit financieel engagement van de Vlaamse Gemeenschap een duidelijke basis te verschaffen, zal tegen 2001 zowel het thesauriebeleid als het financieel toezicht opnieuw bekeken worden. Dit vanzelfsprekend in overleg met de VGC.

De leningsmachtiging op de buitengewone begroting van de VGC wordt dit jaar ook beperkt tot 132 miljoen frank. In het najaar zal de minister hierover onderhandelen met het college van de VGC.

De minister verheelt bij dit alles niet dat de verhoging met 294,7 miljoen frank van de dotatie voor de VGC, precies even hoog is als het tekort op de begroting die door de VGC werd ingediend. De dotatieverhoging laat met andere woorden toe de VGC-begroting in evenwicht te brengen, waardoor – meteen na het definitief goedkeuren van het decreet over de aanpassing van de begroting voor 2000 – ook een einde kan gemaakt worden aan het momenteel vigerende systeem van voorlopige twaalfden. Voor de minister is het dan ook duidelijk dat iedereen gediend is bij het uitklaren van deze situatie.

Samenvattend herhaalt de minister nog eens dat er dus concreet een verhoging van 200 miljoen frank is op basis van een – door de Inspectie van Financiën in samenwerking met alle betrokkenen geconstateerd – structureel tekort, met daarnaast nog eens een verhoging van 94,7 miljoen frank als ruimte voor nieuw beleid. Deze nieuwe beleidsruimte belooft dus ongeveer 5 percent van de totale begroting van de VGC. De minister gaat er daarbij van uit dat de VGC geen ondergeschikt bestuur is. Hij wil daarentegen de VGC, als instelling met een eigen verkozen raad, ten volle respecteren als de belangrijke partner die ze is. Veeleer dan de VGC te gaan betuttelen, heeft hij dan ook gemeend er te moeten voor zorgen dat ze de nodige beleidsruimte kreeg.

Anderzijds wijst de minister er ook op dat met het college van de VGC eveneens de afspraak werd ge-

maakt dat deze nieuwe beleidsruimte moet volstaan voor de huidige regeerperiode. Althans structureel, dus inzake dotatie, komt er geen bijkomende financiële ruimte meer. Zulks geldt vanzelfsprekend niet voor eventuele nieuwe taken die het gevolg zijn van decretale initiatieven, of andere specifieke projecten. Het college van de VGC heeft dit engagement ten volle onderschreven.

In concreto betekent dit alles dat het aangepaste krediet voor Brusselse Aangelegenheden daarmee op een totaal van 1.091,7 miljoen frank komt. Naast een initieel krediet van 797 miljoen frank, komt er immers 294,7 miljoen frank bij. De minister wijst er op dat dit ook zijn consequenties heeft voor de GVK en de GOK, die telkens lichte stijgingen vertonen.

Tenslotte wijst de minister ook nog op een technische fout die in de aan het parlement overgemaakte tekst is geslopen. Daar waar de totale verhoging 294,7 miljoen belooft, maakt de tabel van de uitgavenbegroting [Stuk 19-A (1999-2000) – Nr. 1, pag. 41] verkeerdelijk gewag van 294,4 miljoen frank, zijnde een verschil van 300.000 frank. De minister kan daarbij bevestigen dat het correcte bedrag wel degelijk 294,7 miljoen belooft. Hij engageert zich er tevens toe deze, louter technische, fout recht te zetten naar aanleiding van een technische controle in september, dan wel via een amendement dat zal worden ingediend voor de eindstemming van de begrotingsaanpassing in plenaire zitting.

I.2. De Vlaamse Rand (programma 11.2 : Kanselarij en voorlichting)

Wat de Vlaamse Rand betreft, kan de minister erg kort zijn. Er is met name sprake van een beleidsombuiging ten belope van 4.250.000 frank van basisallocatie 12.19 (voorlichting in de Vlaamse Rand) van programma 11.2, naar basisallocatie 33.25 (vzw De Rand) van programma 45.2 (Cultuur, hoofdstuk Volksontwikkeling en Bibliotheken). Er wordt m.a.w. 4.250.000 BEF overgeheveld van “Voorlichting Vlaamse Rand” naar de “vzw De Rand”. Het betreft een nieuw initiatief dat reeds werd aangekondigd in de regeringsverklaring, namelijk het opstarten van de uitgave (door vzw De Rand) van gemeenschapskranten in de faciliteitengemeenten. Initiatief dat in deze commissie overigens reeds diverse keren ter sprake is gekomen. Het overgeheveld geld blijft grosso modo dus voor dezelfde doelstelling dienen.

Ten slotte wijst de minister erop dat er ook nog een bijkrediet van vorige jaren (BVJ) is ten belope van 205.000 frank. Het betreft een annulatiegeval, dat te maken heeft met een failliet bedrijf waarvan de facturen de overheid pas nu via de curator bereikten.

Afsluitend vraagt de minister de goedkeuring van de commissie voor de luttelste begrotingswijzigingen binnen de bevoegdheidsdomeinen Brussel en de Vlaamse Rand.

II. BESPREKING

II.1. Tussenkoms van de heer Ludwig Caluwé

De heer Ludwig Caluwé wijst de minister erop dat de CVP reeds naar aanleiding van het opstellen van de initiële begroting voor het jaar 2000 een amendement had ingediend dat ertoe strekte de dotatie aan de VGC te verhogen met ongeveer 300 miljoen frank. Het goedkeuren van dit amendement zou de Inspectie van Financiën in genen dele hebben belet om ondertussen – d.w.z. in de periode tussen het goedkeuren van de begroting 2000 en de nu voorliggende begrotingsaanpassing – een grondig onderzoek te doen, en daaruit de nodige lessen te trekken voor het begrotingsjaar 2001. Daarenboven zou men zo ook de VGC het ongemak van het werken met voorlopige twaalfden hebben kunnen besparen.

Daar waar men in de herfst van vorig jaar nog verkoos om dit CVP-amendement te verwerpen, moet de heer Ludwig Caluwé vaststellen dat de Vlaamse regering nu wél bereid is om deze piste te volgen. De wijze waarop dit uiteindelijk gebeurt roept bij de heer Caluwé echter wel wat vragen op. Er is enerzijds immers sprake van 200 miljoen frank voor de dekking van het structurele tekort, en anderzijds van 94,7 miljoen frank voor nieuwe initiatieven. Deze bedragen stemmen niet overeen met de door mevrouw Neyts namens de VGC genoemde cijfers. Eind maart, op het ogenblik van de persverklaringen daaromtrent, had zij het immers over een structureel tekort van 240 miljoen frank, en 50 miljoen frank voor nieuwe initiatieven. Binnen eenzelfde (of nagenoeg eenzelfde) totaalbedrag worden de structurele en nieuwe elementen dus erg verschillende begroot naargelang de bron. Van de minister had de heer Ludwig Caluwé dan ook graag vernomen welke cijfers nu de juiste zijn ?

Ten slotte heeft de heer Caluwé ook nog zijn bedenkingen bij de aankondiging van de minister dat

naar 2001 toe, het thesauriebeleid en het financieel toezicht opnieuw zullen worden bekeken. Moet hieruit afgeleid worden dat er vermoedens bestaan van financieel geknoei dan wel ondeskundig financieel beheer ?

Verder stelt de Vlaamse regering dat de leningsmachtiging op de buitengewone begroting van de VGC dit jaar moet worden beperkt tot ongeveer 132 miljoen frank. Van de minister had de heer Caluwé graag vernomen of hieromtrent reeds een voorakkoord bestaat met het college van de VGC, dan wel of het hier om een unilaterale beslissing van de voogdijminister gaat, die louter meegedeeld zal worden aan het VGC-college ? Daarenboven wenst de heer Caluwé te vernemen of het in de bedoeling ligt de jaarlijkse leningsmachtiging op dat niveau te bevriezen voor de hele legislatuur, en zo ja, of het VGC-college ook deze doelstelling reeds heeft onderschreven ?

De heer Ludwig Caluwé laat verder nog opmerken dat in de algemene toelichting bij deze begrotingsaanpassing met zoveel woorden wordt gesteld dat er in deze legislatuur geen beroep meer dient te worden gedaan op de Vlaamse regering. Van de minister had hij graag vernomen wat dit precies betekent ? Slaat dit engagement enkel op de algemene dotatie, met name de basisallocatie 45.01 – hetgeen zou betekenen dat normale technische aanpassingen kunnen worden verrekend – of gaat het om een vastgelegd bedrag dat gedurende vier jaar strikt behouden moet blijven ? Blijft een uitbreiding van de middelen op de andere basisallocaties van het programma 11.1 “Brusselse Aangelegenheden” tot de mogelijkheden behoren ? En blijven ook middelenuitbreidingen voor specifieke decretales initiatieven (bijvoorbeeld de ouderenzorg in Brussel) mogelijk ? Ter illustratie van dit laatste verwijst de heer Caluwé naar het feit dat de Vlaamse regering in 1998 op diverse beleidsdomeinen 80 miljoen frank vrijmaakte voor de uitvoering van het beleidsplan Brussel. Een deel van de betreffende middelen ging naar de VGC. Blijft zoiets ook nu nog tot de mogelijkheden behoren ? Het heeft er immers alle schijn van dat de VGC, door de beslissing van eind maart om geen bijkomende middelen meer toe te kennen gedurende de volgende vier jaar, in een wel zeer strak keurslijf wordt gedwongen.

Ten slotte vraagt de heer Ludwig Caluwé van de minister ook nog enige verduidelijking over het krediet van 24,5 miljoen frank dat afkomstig is van de Vlaamse lokale radio die in Brussel zou worden opgericht. Voor welke – blijkbaar nakende – initiatieven zal dit geld nu precies worden aangewend,

en gaat het hier over een eenmalig dan wel een recurrent bedrag ?

II.2. Tussenkomst van de heer André Moreau

De heer André Moreau wenst zich aan te sluiten bij de vraag van de heer Ludwig Caluwé over de bestemming van de 24,5 miljoen frank.

Daarenboven laat hij opmerken dat er een zekere contradictie bestaat tussen de uitspraak van de minister luidens dewelke de VGC geen ondergeschikt bestuur is, en anderzijds zijn intentie om het toezicht eens te gaan herbekijken. Dit laatste impliceert zijns inziens dat er wel degelijk sprake is van een voogdijtaak, en dús ook dat de VGC impliciet wél een ondergeschikt bestuur is. Voor de heer Moreau is het dan ook duidelijk dat dit punt dringend moet uitgeklaard worden.

Tenslotte heeft hij ook zo zijn bedenkingen bij het feit dat er blijkbaar nu reeds een gecumuleerd tekort – dus in wezen een schuld – van nagenoeg 300 miljoen frank blijkt te bestaan. Hij hoopt dat de minister het nodige zal doen om deze situatie in de komende jaren in elk geval niet verder uit de hand te laten lopen.

II.3. Tussenkomst van de heer Dominiek Lootens-Stael

De heer Dominiek Lootens-Stael herinnert de minister eraan dat, voor wat basisallocatie 12.01 betreft, er in deze commissie nog maar onlangs reeds uitvoerig werd gesproken over de geplande mediacampagne die het imago van Vlaanderen in de hoofdstad zou moeten verbeteren. Hij brengt daarbij nogmaals te berde dat hij, met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen, de timing van deze campagne niet erg gelukkig acht te zijn, en dat de minister ook qua doelpubliek een verkeerde keuze heeft gemaakt.

Ook met betrekking tot de verhoging van de dotatie voor de VGC op basisallocatie 45.01 heeft de heer Lootens-Stael zo zijn bedenkingen. Ondanks het feit dat een extra dotatie van 294,7 miljoen natuurlijk mooi meegenomen is voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie, kunnen er immers wel degelijk vragen gesteld worden bij het begrotingsbeleid dat die VGC in het verleden heeft gevoerd. Zo werden er maar steeds nieuwe initiatieven ontwikkeld – overigens ook niet steeds ten bate van de

Brusselse Vlamingen – zonder dat de reeds bestaande initiatieven echt geëvalueerd werden. In die zin stoort het de heer Lootens-Stael dan ook niet weinig dat hier opnieuw een bedrag van 94,7 miljoen frank wordt uitgetrokken voor nieuwe initiatieven, zonder dat de initiatieven van de voorbije jaren in vraag worden gesteld. De heer Dominiek Lootens-Stael spreekt daarnaast ook zijn overtuiging uit dat deze extra 294,7 miljoen frank dra niet meer zullen volstaan, als men volhardt in deze benadering. Indicatief hiervoor is trouwens dat de VGC nu reeds heeft laten weten dat het genoemde bedrag niet voldoende zal zijn.

Zijns inziens zou aan het momenteel veeleer cryptische gegeven van “het herbekijken van zowel het thesauriebeleid als het financieel toezicht” dan ook de betekenis moeten worden gegeven van het in overleg met het college van de VGC nagaan waar eventueel uitgaven kunnen worden geschrapt, zonder dat daarbij de Brusselse Vlamingen in de kou worden gezet. Momenteel worden door de VGC immers nogal wat initiatieven gefinancierd die niet aan concrete noden beantwoorden of zelfs contra-productief zijn. Men dient dus zorgvuldig na te gaan welke uitgaven niet aan de bestaande noden beantwoorden, of niet ten bate van de Brusselse Vlamingen gebeuren.

Tot slot wenst de heer Lootens-Stael ook nog eens te wijzen op een oud zeer. Met name het feit dat de begroting van de VGC niet aan de controle van het Rekenhof moet worden onderworpen. Zijns inziens is dit totaal onaanvaardbaar, mee omdat een dergelijke objectieve controle naar de toekomst toe heel wat problemen zou kunnen helpen vermijden.

II.4. Tussenkomst van de heer Eloi Glorieux

De heer Eloi Glorieux looft de minister voor de rechtlijnigheid van zijn aanpak in de kwestie van de dotatieverhoging van de VGC. Hij herinnert de commissieleden eraan dat de houding van de minister duidelijk was vanaf de eerste vragen om de VGC toch maar niet in de kou te laten staan. Van meet af aan stelde hij namelijk dat eerst een en ander nader onderzocht moest worden. Pas bij een gunstige evaluatie zouden dan later de benodigde financiële middelen worden vrijgemaakt. In tegenstelling tot wat sommigen voorstelden, was hij dus niet bereid om maar meteen geld vrij te maken, om dan later te moeten vaststellen dat men in hetzelfde bedje ziek bleef. Zoals de minister toen reeds beloofd had werd het geld pas bij deze begrotings-

controle, en na een gedegen onderzoek, ter beschikking gesteld. Deze aanpak mag dan ook gerust exemplarisch worden genoemd.

Daarnaast had de heer Glorieux van de minister ook graag vernomen hoe hij precies de verhouding ziet tussen enerzijds de reeds bestaande Randkrant en anderzijds de gemeenschapskranten die in de faciliteitengemeenten door de vzw De Rand zouden worden uitgegeven.

II.5. Tussenkomen van de heer Luk Van Nieuwenhuysen – voorzitter

Aansluitend bij de vraag van de heer Glorieux had de heer Luk Van Nieuwenhuysen graag van de minister vernomen of er al dan niet iets zal worden veranderd aan het concept van de Randkrant zelf.

Met betrekking tot de financiële middelen die oorspronkelijk hadden moeten dienen voor het opzetten van een lokale radio voor de Brusselse Vlamingen, moet de heer Van Nieuwenhuysen vaststellen dat die nu voor een geheel anderssoortig doel zullen worden aangewend, met name voor de communicatie naar anderstalige Brusselaars toe.

Hij brengt daarbij ook even in herinnering dat Studio Brussel indertijd werd opgezet voor de specifieke doelgroep van de in Brussel werkende en wonende Vlamingen. Ondertussen is die zender zijn oorspronkelijke doelpubliek echter allang ontgroeid en overstegen, waardoor die groep opnieuw geen eigen zender meer heeft. Een situatie die uitermate betreurenswaardig is.

Ten slotte wenst de heer Luk Van Nieuwenhuysen ook enige nadere duiding vanwege de minister over zijn uitspraak dat de VGC geen onderschikt bestuur is. Een stelling waarmee hij en andere commissieleden het immers niet eens zijn. Nadere toelichting is daarenboven des te wenselijker als men weet dat ook in hoofde van de Vlaamse regering de VGC wel degelijk wordt beschouwd als een ondergeschikt bestuur.

III. REPLIEKEN VAN DE MINISTER

De minister preciseert dat de stijging van de financiële middelen voor het communicatiebeleid met 24,5 miljoen frank, het karakter van een overheveling heeft, en in wezen moet worden gezien als een soort compensatie voor het feit dat hij dit bedrag in

1999 niet meer kon aanwenden omdat daaromtrent toen nog geen eensgezindheid bestond binnen de Vlaamse regering. Het ligt daarbij ook niet in de bedoeling dit geld te besteden aan één enkel project, terwijl het ook niet noodzakelijkerwijze om een radioproject moet gaan. Het kan, bijvoorbeeld, ook gebruikt worden voor het afsluiten van contracten in het kader van het actieplan of meer algemeen in het kader van de versterking van de Vlaamse aanwezigheid.

Op de opmerking van de heer Ludwig Caluwé dat er in de toelichting wel degelijk uitdrukkelijk sprake is van een besteding ten behoeve van een Vlaams communicatiebeleid via de radio, geeft de minister ruiterlijk toe dat de toelichting hier niet geheel correct is. Hij legt uit dat deze passage haar oorsprong vindt in de oorspronkelijke intentie van 1999 om een dergelijk communicatiebeleid via de lokale radio op te starten. In plaats van “communicatiebeleid via de radio” gaat het dus over “communicatiebeleid” tout court.

De minister brengt daarop in herinnering dat er in deze commissie, naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael, nog maar vrij recent reeds uitvoerig werd gesproken over het communicatieproject dat in 2000 wordt opgezet naar de anderstaligen en allochtonen toe. Onder ander de heer Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels hebben zich toen achter de idee van een dergelijke imagocampagne geschaard. Dat de heer Lootens-Stael het met die campagne niet eens is, kan de minister zich best voorstellen, maar dat zal hem in geen geval beletten om onverkort met het project door te gaan. Hij weet zich daarbij immers gesteund door een ruime meerderheid in het parlement. Hij benadrukt daarbij ook dat de 24,5 miljoen frank in kwestie niet alleen zal gebruikt worden om de communicatie naar anderstaligen te financieren, maar deels ook zal aangewend worden voor de communicatie naar de Vlamingen toe.

Daar waar men vorig jaar nog niet kon beginnen met een eigen lokale Vlaamse radio, is die er ondertussen – met steun van de VGC – overigens wel gekomen. Voor wat de opmerking van de heer Van Nieuwenhuysen in verband met Studio Brussel betreft, kan de minister bevestigen dat de Vlaamse regering het erover eens is dat de VRT-radio wel degelijk een rol te vervullen heeft naar de Vlamingen in Brussel toe. Er lopen daaromtrent overigens gesprekken met de VRT. De stijging van de middelen met 24,5 miljoen frank is dus ten volle verantwoord.

Met betrekking tot de verhoging van de VGC-dotatie beaamt de minister dat de CVP naar aanleiding van de oorspronkelijke begroting 2000 een amendement had ingediend ertoe strekkende de basisallocatie voor de VGC met 300 miljoen frank te verhogen. Anderzijds wil hij ook benadrukken dat de houding van de CVP dienaangaande niet geheel vrij van ambivalentie was. Zowel in commissie als in de plenaire vergadering hebben CVP-leden van deze commissie (onder andere de heer Walter Vandenbossche) immers erkend dat het ten volle begrijpelijk was dat de voogdijminister, vooreer een aanzienlijk financieel engagement aan te gaan, eerst een en ander grondig wilde onderzoeken. De minister constateert dan ook dat er terzake blijkbaar een zeker meningsverschil bestaat binnen de CVP-fractie.

De heer Ludwig Caluwé repliceert hierop dat de door de minister aangehaalde tegenstelling slechts een schijntegenstelling is. Het ene sluit immers het andere niet uit. Men had zeer wel tegelijk de – sowieso noodzakelijke – aanvullende middelen kunnen verschaffen én ondertussen ook een grondig onderzoek kunnen doorvoeren.

De minister brengt hiertegen in dat zulks misschien wel mogelijk ware geweest, maar dat het toch niet echt getuigd zou hebben van behoorlijk bestuur. Een mening die blijkbaar ook door sommige leden van de CVP-fractie werd gedeeld. Behoorlijk bestuur veronderstelde daarentegen dat men eerst eens grondig naging wat nu precies de grondslag en omvang van het structureel tekort was. Daarover werd dan ook gedegen onderzoek gedaan door de Inspectie van Financiën, die uiteindelijk op een structureel tekort van 200 miljoen frank uitkwam. Ter informatie geeft de minister overigens nog mee dat de Inspectie van Financiën in eerste instantie het structureel tekort op “maar” 140 miljoen had geraamd. Raming die werd opgetrokken nadat de zaak nog eens grondig was doorgesproken met de VGC.

De 94,7 miljoen frank die daar bovenop wordt uitgetrokken betreft dan weer nieuwe beleidsruimte. Maar ook daar laat de minister opmerken dat voor het jaar 2000 slechts een deel daarvan echt beschikbaar is. Een ander deel, met name ongeveer 50 miljoen frank, stemt overeen met wat mag beschouwd worden als een niet-invorderbare schuld die de COCOF heeft bij de VGC. Het spreekt daarbij voor zich dat de Vlaamse regering zich niet zomaar goedschiks zal neerleggen bij het niet-invorderbaar karakter van deze schuld. Maar anderzijds mag de VGC ook niet het slachtoffer worden van de onmacht of de onwil van de COCOF om

haar schulden te betalen. Dit is echter een eenmalig gegeven dat enkel op het jaar 2000 slaat. Vanaf het jaar 2001 kunnen ook die 50 miljoen volledig gebruikt worden voor nieuwe beleidsinitiatieven.

De minister betwijfelt daarbij niet dat de VGC effectief nood zal hebben aan dergelijke nieuwe beleidsruimte, al ware het maar om de, in het regeerakkoord ingeschreven, ambitieuze doelstelling van het bereiken van een doelgroep van 300.000 mensen te kunnen realiseren. Het verstrekken van bijkomende middelen aan de VGC is volgens de minister dan ook ten volle verantwoord.

De totale dotatieverhoging voor de VGC (200 miljoen structureel en 94,7 miljoen voor nieuwe initiatieven) komt dus overeen met het tekort op de initiële begroting van de VGC. Dit laat de minister meteen ook toe om een einde te maken aan het, sinds het indienen van een deficitaire VGC-begroting automatisch in werking getreden systeem van de voorlopige twaalfden. Systeem dat in de praktijk – via een, door de minister al zeer snel aan de regering voorgelegde, specifieke interpretatie van de wetgeving op de voorlopige twaalfden – overigens erg soepel gewerkt heeft.

Voor wat dan het plafonneren van de VGC-middelen voor de rest van de legislatuur betreft, wenst de minister heel duidelijk te stellen dat dit gegeven, in zijn interpretatie, wel degelijk enige nuancering behoeft. Met name zal enkel het bedrag van de eigenlijke “structurele” dotatie, gedurende de rest van de legislatuur ongewijzigd op dezelfde hoogte behouden worden (behoudens voor wat de klassieke indexatie van ongeveer 1,5% t.b.v. constant beleid betreft). Alle extra-uitgaven die bij wege van decreet (zouden) worden opgelegd aan de VGC, kunnen daarentegen wel degelijk tot een middelenverhoging leiden. Inzoverre er ook anderszins bijkomende opdrachten zouden worden gegeven aan de VGC, zullen daar vanzelfsprekend eveneens de nodige middelen tegenover gesteld moeten worden. En tenslotte kan er ook een dotatieverhoging komen wanneer de Vlaamse regering meent dat bepaalde reeds lopende initiatieven (de minister noemt daarbij het voorbeeld van de cultuurwaredobson) zouden moeten geïntensifieerd worden. Enkel in die limitatief opgesomde gevallen is er in de loop van deze legislatuur nog een toename mogelijk van de middelen voor de VGC. Dit basisprincipe is vanzelfsprekend ook zeer grondig doorgesproken met het college van de VGC.

Anderzijds laat de minister opmerken dat men het er in het college van de VGC – waar hij de besprekingen als waarnemer kan volgen – ook van over-

tuigd is dat men noodzakelijkerwijze voor een stuk van zero-base-budgettering zal moeten uitgaan voor wat de begroting en de uitgaven betreft. Precies met het oog op het creëren van nieuwe beleidsruimte, zal men de bestaande initiatieven en uitgaven inderdaad eens grondig tegen het licht moeten houden, en zal men een aantal zaken tegen elkaar moeten afwegen. Alle collegeleden zijn het erover eens dat dit een kwestie van goed bestuur is. Waarbij de minister ook ruiterlijk toegeeft dat zulks in het verleden misschien wat te weinig gebeurd is. Maar zijns inziens heeft elke politieke familie terzake boter op het hoofd.

De minister komt daarna ook even terug op zijn uitspraak luidens dewelke de VGC niet mag benaderd worden als een louter ondergeschikt bestuur. Hij realiseert zich met name dat het gebruik van de term “ondergeschikt bestuur” in deze context tot verwarring kan leiden. Het moge daarbij duidelijk zijn dat de VGC veeleer als een VOI-achtige, of een soort intermediair bestuur beschouwd moet worden. Centraal in de benadering van de VGC moet in elk geval de partnerschapsgedachte staan. De Vlaamse overheid en de VGC zijn voor hem “partners in het beleid”. Iets waarover men het binnen de meeste partijen waarschijnlijk wel eens zal zijn.

In het verlengde daarvan verklaart de minister meteen ook dat hij komaf gemaakt heeft met een systeem dat werd voorgestaan door zowel de vorige minister van Brusselse Aangelegenheden als de vorige minister van Begroting. Deze wilden de VGC namelijk onder het Centraal Financieringsorgaan (CFO) laten ressorteren (zoals met de meeste VOI's het geval is). Hierdoor zou deze instantie, via een centraal rekeningnummer, onder de de facto curatele van de Vlaamse regering zijn komen te staan. Iets wat de minister geenszins wenselijk acht voor een instantie die hij in de eerste plaats als een bestuurlijke partner beschouwt.

De minister erkent verder dat de passage over de herziening van het thesauriebeleid en het financieel toezicht misschien wat cryptisch kan overkomen. De verklaring hiervoor is simpelweg dat het resultaat van die herziening nog helemaal niet vaststaat. Inzake het thesauriebeleid ligt het in elk geval in de bedoeling om het boekhoudkundig systeem van de VGC meer compatibel te maken met het systeem dat wordt gehanteerd door de Vlaamse Gemeenschap. Een grotere doorzichtigheid moet toelaten dat de respectieve administraties beter met elkaar gaan samenwerken. Iets wat tot op heden zeker niet het geval is.

De bepaling over het financieel toezicht is dan vanzelfsprekend een gevolg van de aanpassing van het thesauriebeleid en het boekhoudkundig systeem. Ook hier is een grotere doorzichtigheid wenselijk. Wat overigens niet betekent dat voor elke frank die wordt uitgegeven een beslissing van de voogdij noodzakelijk is. Voor de minister is het daarentegen imperatief dat de betrokkenen als volwassen partners zouden nagaan hoe er enerzijds voldoende autonomie kan worden toegekend, terwijl anderzijds ook voldoende politiek toezicht kan behouden blijven. Die twee factoren moeten continu tegen elkaar worden afgewogen, teneinde te voorkomen dat men terecht komt in wederzijds getreiter, dan wel verzandt in een oeverloze administratieve rompslomp.

Voor wat de leningsmachtiging betreft, is het de uitdrukkelijke bedoeling van de minister te voorkomen dat de VGC in de toekomst nog leningen zou moeten aangaan. Tot op heden heeft de VGC immers weinig of geen schulden. Het is dan ook zaak te voorkomen dat de VGC door het aangaan van leningen finaal toch een schuld zou gaan opbouwen. De Inspectie van Financiën lijkt overigens de opvatting toegedaan dat de VGC sowieso niet mag lenen. Zonder zelf ook zover te willen gaan (zelfs een gemeente mag immers leningen aangaan), komt het de minister voor dat het inderdaad beter ware mocht er – voor investeringsdoeleinden – een soort trekkingsrecht van de VGC op de Vlaamse Gemeenschap bestaan. Zo zal de VGC in de toekomst daarvoor tenminste al geen leningen moeten aangaan. Omgekeerd betekent dit qua investeringen dan weer een aanzienlijke verhoging van de dotatie. Dat gegeven staat dan echter wel los van de financiering van de werking. De minister wil hier in elk geval geen principiële discussie van maken. Hij wenst het enkel te bekijken vanuit het oogpunt van het voordeel dat aan dit systeem verbonden is voor de VGC. Eventuele andere suggesties van de Inspectie van Financiën zal hij in elk geval niet zonder meer verwerpen. Het voorstel is nog maar een denkpiste en moet hoe dan ook nog nader bekeken worden.

De heer Ludwig Caluwé repliceert hierop dat hij tevreden is dat de minister zijn interpretatie deelt inzake de specifieke natuur van de financiële beperkingen die aan de VGC zullen worden opgelegd. Het door de minister geschetste systeem laat heel wat ruimte voor aanpassingen, die soms door de omstandigheden kunnen gedicteerd worden. Hij drukt daarbij echter wel de hoop uit dat die opvatting van de minister, als puntje bij paaltje komt, ook zal gedeeld worden door de andere leden van de Vlaamse regering.

Minder tevreden is de heer Caluwé met de uithaal van de minister naar de vroegere minister van Begroting. Hij verwijst daarbij naar de uitspraak van mevrouw Neyts als collegelid over dezelfde voormalige Vlaamse minister van Begroting. Zij stelde namelijk dat die een zeer streng beleid had gevoerd, maar dat ze daar volkomen gelijk in had. Daarenboven erkende ze de behaalde resultaten, die overigens de huidige meerderheid zeer ten goede komen.

De minister preciseert dat mevrouw Neyts in heel deze aangelegenheid bijzonder collegiaal heeft meegewerkt. Ook kan hij zich terugvinden in haar evaluatie van de financiële situatie. Anderzijds wil hij de heer Caluwé er wel op wijzen dat hij en mevrouw Neyts, specifiek voor wat het CFO-systeem betreft, volledig op dezelfde lijn zitten. Ook zij heeft immers uitdrukkelijk gevraagd om dat systeem stop te zetten, aangezien de VGC niet mag benaderd en behandeld worden als een loutere VOI.

Over de verhouding tussen de gemeenschapskranten en de Randkrant kan de minister kort zijn. Momenteel hebben vier of vijf faciliteitengemeenten een dergelijke gemeenschapskrant. Drogenbos is de laatste gemeente waar zo'n gemeenschapskrant werd opgestart. Het is de bedoeling dat er zo'n krant komt in elke faciliteitengemeente. Deze gemeenschapskranten worden uitgegeven door de vzw De Rand en bevatten informatie ten behoeve van de Vlaamse gemeenschap. Het is de bedoeling om dit systeem nog te verruimen. In de hoop en de stellige verwachting dat het parlement de desbetreffende kredieten effectief zal goedkeuren, heeft de minister ondertussen overigens reeds de nodige financiële middelen gedeblokkeerd, zodat die werking reeds van start kon gaan. Het moge daarbij duidelijk zijn dat een en ander ook gebeurt met het oog op de nakende gemeenteraadsverkiezingen.

Het is verder de bedoeling dat de gemeenschapskrant maandelijks zou worden uitgegeven, in plaats van tweemaandelijks. De krant heeft een heel sterke culturele en sociale dimensie, maar wil tegelijk ook een kordaat Vlaams antwoord zijn op allereerste vuilspuiterij in Franstalige kranten en tijdschriften, genre Carrefour. Het is dan ook de bedoeling deze krant uit te breiden, om zo aan de lokale gemeenschap duidelijk te maken wat de standpunten zijn van de Vlaamse Gemeenschap.

Op zich is er dus officieel geen verband tussen dit initiatief en de Randkrant, zij het dat beide een instrument zijn om een Vlaamse politiek te voeren in de Rand. De Randkrant wordt overigens uitgege-

ven door de vzw Informatie Vlaamse Rand, terwijl de gemeenschapskranten worden uitgegeven door de vzw De Rand. Het ligt daarbij trouwens in de bedoeling om ook de verschijningsfrequentie van de Randkrant zelf op te voeren. Dat zal echter pas kunnen gerealiseerd worden na de gemeenteraadsverkiezingen. Het komt de minister daarbij ook verstandig voor om het beheer eventueel ook onder de vzw De Rand te brengen. Vermoedelijk zullen maar weinigen het daar niet mee eens zijn.

Op vandaag bestaat er dus nog geen structurele relatie tussen de twee. Wel wordt het binnenkatern van de Randkrant op vandaag reeds mee opge maakt door de vzw De Rand. Het betreft hier meer bepaald het Uitkrant-gedeelte van de Randkrant. Daarvoor krijgen ze van de Vlaamse Gemeenschap en van de provincie Vlaams-Brabant een specifieke subsidie.

Op de vraag van de voorzitter of het mogelijk zou zijn om een representatief pakketje van die gemeenschapskranten toegestuurd te krijgen, geeft de minister een bevestigend antwoord. Zijn kabinet zal daartoe het nodige doen. Het betreft hier immers een informatieve publicatie die onmiddellijk relevant is voor de werkzaamheden van deze commissie.

De heer Eloi Glorieux laat nog opmerken dat er een twee à drietal jaar geleden een lezerspoll werd gehouden onder de Randkrantlezers. Die poll gaf een duidelijk positief resultaat inzake de redactionele lijn. Hij drukt dienovereenkomstig dan ook zijn bezorgdheid uit dat er bij een eventuele overheveling van de Randkrant naar de vzw De Rand voldoende garanties zouden worden gegeven dat er op inhoudelijk vlak geen veranderingen zullen komen. Zowel het redactionele team als de redactionele lijn moeten zijns inziens behouden blijven.

Zonder zich te willen uitspreken over de redactie van de Randkrant, bevestigt de minister dat het voor zich spreekt dat hij in elk geval steeds de redactionele onafhankelijkheid van de Randkrant zal waarborgen.

IV. INDICATIEVE STEMMINGEN

A. Programma 11.1 : Brussel

Ter indicatieve stemming gelegd wordt programma 11.1 aangenomen met 7 stemmen tegen 3.

B. Programma 11.2 : de Vlaamse Rand

Ter indicatieve stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand toegewezen elementen van programma 11.2 (zijnde de basisallocaties 12.19, 33.02 en 33.04) aangenomen met 7 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

*De verslaggever,**De voorzitter,*

Etienne
VAN VAERENBERGH

Luk
VAN NIEUWENHUYSEN
